

TEMA DEL DIA

La covid fa del Bages la comarca on més van augmentar les defuncions el 2020

► En relació amb el 2019, els decessos a la demarcació van créixer gairebé el 40%, mentre que al conjunt de Catalunya ho van fer el 23%
 ► El Berguedà va ser la tercera taxa bruta més alta (15,96‰) ► A Manresa hi va haver prop d'un miler de morts, 258 més que l'any abans

David Bricollé
MANRESA

El Bages ha estat la comarca de Catalunya que més ha notat l'impacte mortal del coronavirus. Així ho reflecteixen les dades de defuncions del 2020, que aquest divendres ha fet públiques l'Institut d'Estadística de Catalunya (Idescat) i que posen de manifest que és la demarcació que, de bon tros, ha registrat un increment més elevat de morts en comparació amb l'any anterior, quan la covid-19 no era present entre nosaltres. Obviament, no tot l'increment és degut a la pandèmia, però no hi ha dubte que sobre ella cal carregar la major part d'aquesta accentuada variació a l'alça en el pas d'un any a l'altre, que en el conjunt de Catalunya és del 23,6%.

Al Bages, el 2020 hi va haver gairebé el 40% més de defuncions que al 2019. En xifres absolutes, s'ha passat de 1.693 a 2.338 (645 més). Només s'hi apropa el Pallars Jussà, on l'augment ha estat del 37,2%, tot i que a partir d'unes xifres absolutes molt inferiors (són 60 defuncions més). En tercera posició hi ha el Barcelonès (un augment del 31%), i just darrere l'Anoia, que el 2020 va tenir 318 morts més que l'any anterior, amb un total de 1.402 que suposen un increment percentual de pràcticament el 30%.

De l'àrea d'influència de Regió7 hi ha una altra comarca que s'ha situat per sobre de la mitjana catalana en l'augment de defuncions: la Cerdanya, amb una variació del 26,4% després de superar els 200 amb un increment de 42 defuncions en nombres absoluts.

El creixement més baix entre les comarques de casa nostra es va donar al Moianès, on va ser del 14,3% (el 2020 hi va haver 183 decessos, 23 més que en l'any anterior), mentre que el Berguedà i l'Alt Urgell es van situar molt en la línia de la mitjana de Catalunya, amb un increment del 22%.

Berguedà, tercera en taxa bruta

En el cas del Berguedà, però (on es va passar de 519 defuncions el 2019 a 637 l'any passat), cal ressenyar que va ser la tercera comarca de Catalunya amb una taxa bruta de mortalitat (que es calcula en base a la pròpia població) més alta, del 15,96‰. Davant només hi ha el Priorat (18,32‰) i el Pallars Jussà (16,98‰).

Finalment, pel que fa al Solsonès, l'any passat hi va haver 28 defuncions més (un total de 171) que el 2019, el que equival a un augment de pràcticament el 20%.

Si baixem l'observació de les dades a l'àmbit municipal, cal relativitzar augmentos que s'han registrat del 200, el 300 o fins i tot el 400%, ja que es donen en poblacions molt petites on les xifres absolutes són molt baixes però causen aquestes variacions molt accentuades en les relatives. Per tant, posem la lupa en les capitals de l'àrea de Regió7 que, per població, mostren registres més ponderats i significatius.

Manresa és, de bon tros, la que ha tingut l'increment més important. A la capital del Bages hi va haver un total de 958 decessos, 258 més que el 2019, el que suposa un increment del 36,8%, molt en la línia de la mitjana comarcal. Al'extrem oposat hi ha Puigcerdà, amb un augment relatiu 20 punts inferior. La capital de la Cerdanya va passar de 92 a 107 defuncions en l'interval entre un any i l'altre. Un cas rellevant és el d'Igualada, ja que l'increment percentual de la capital (17,2%) se situa molt per sota de la de la comarca (29,3%). En xifres absolutes, Igualada va tenir 70 defuncions més el 2020, amb un total de 476.

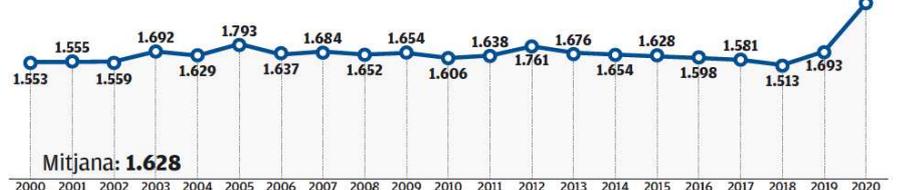
Darrere de Manresa, la capital de l'àrea d'influència de Regió7 que va tenir un increment percentual més elevat va ser la Seu d'Urgell (35,7%) seguida de Moia (va passar de 55 a 72 defuncions, el 31% més). Berga es va situar molt en la línia de la mitjana de la comarca (un increment del 21% amb 41 decessos més) i Solsona clarament per sobre: hi va haver 25 defuncions més, fins a un total de 119, amb un increment del 26,6%.

Al conjunt de Catalunya, el 2020 es van registrar 79.784 defuncions, amb una taxa bruta de mortalitat de 10,32 defuncions per 1.000 habitants. En relació amb el 2019, es va registrar un augment de 15.237 defuncions, el 23,6% en termes relatius. Aquest fort increment és degut a l'impacte de la pandèmia de la covid-19 i representa la major variació anual dels darrers 82 anys. Les Comarques Centrals van ser l'àmbit que va registrar un augment més gran de defuncions (30,3%),

Per mesos, març i abril van registrar el major increment de defuncions, amb un augment del 78,9% i del 138,2% respectivament, en relació amb els mesos de març i abril del 2019. El mes de maig, les defuncions van ser un 12,1% superiors al maig de l'any anterior, mentre que al juny (-7,3%) i juliol (-2,4%) hi va haver menys defuncions que els mateixos mesos del 2019. Les defuncions dels mesos d'agost (12,5%) i setembre (9,8%) van augmentar significativament respecte de l'any anterior, mentre que en el transcurs del

Evolució de les defuncions per comarques

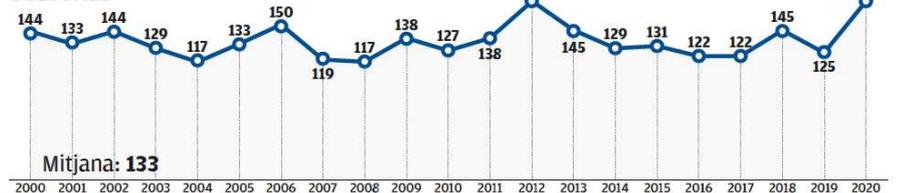
BAGES

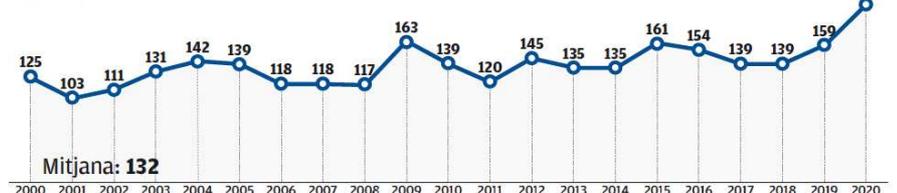
BERGUEDÀ

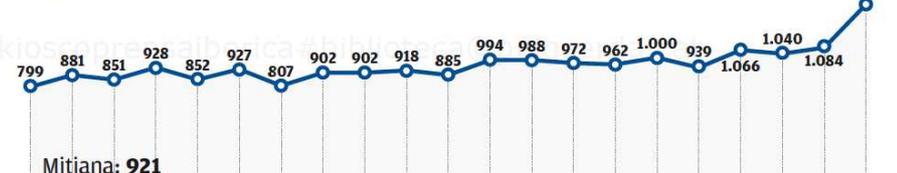
SOLSONÈS

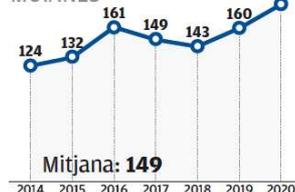
CERDANYA

ANOIA

MOIANÈS

ALT URGELL

Font: Idescat

INFOGRAFIA / REGIÓ7

Variació per comarques 2019-2020

Comarca	Defuncions 2019	Defuncions 2020	Diferència en xifres absolutes	Diferència en %
Bages	1.693	2.338	645	38,10 %
Pallars Jussà	161	221	60	37,27 %
Barcelonès	20.075	26.316	6.241	31,09 %
Anoia	1.084	1.402	318	29,34 %
Baix Llobregat	6.187	7.929	1.742	28,16 %
Vallès Oriental	3.000	3.819	819	27,30 %
Pallars Sobirà	59	75	16	27,12 %
Cerdanya	159	201	42	26,42 %
Garrotxa	569	714	145	25,48 %
Osona	1.393	1.737	344	24,69 %
Segarra	198	246	48	24,24 %
Baix Penedès	850	1.056	206	24,24 %
Alt Urgell	232	285	53	22,84 %
Berguedà	519	637	118	22,74 %
Vallès Occidental	6.804	8.335	1.531	22,50 %
Urgell	374	458	84	22,46 %
Pla de l'Estany	290	355	65	22,41 %
Alta Ribagorça	29	35	6	20,69 %
Alt Penedès	892	1.071	179	20,07 %
Solsonès	143	171	28	19,58 %
Baix Camp	1.520	1.800	280	18,42 %
Maresme	3.833	4.527	694	18,11 %
Noguera	439	514	75	17,08 %
Ribera d'Ebre	266	310	44	16,54 %
Priorat	145	168	23	15,86 %
Tarragonès	1.859	2.147	288	15,49 %
Molanès	160	183	23	14,38 %
Baix Empordà	1.208	1.375	167	13,82 %
Garraf	1.210	1.368	158	13,06 %
Pla d'Urgell	354	399	45	12,71 %
Segrià	1.841	2.067	226	12,28 %
Aran	67	75	8	11,94 %
Selva	1.344	1.502	158	11,76 %
Montsià	696	771	75	10,78 %
Gironès	1.409	1.534	125	8,87 %
Baix Ebre	865	935	70	8,09 %
Garrigües	253	269	16	6,32 %
Alt Empordà	1.178	1.237	59	5,01 %
Conca de Barberà	245	256	11	4,49 %
Terra Alta	163	170	7	4,29 %
Alt Camp	432	450	18	4,17 %
Ripollès	349	326	-23	-6,59 %
CATALUNYA	64.547	79.784	15.237	23,61 %

Font: Idescat

INFOGRAFIA / REGIÓ7

quart trimestre, d'octubre a desembre, hi va haver de mitjana el 20,6% més de defuncions que el quart trimestre del 2019.

Per setmanes, la mitjana anual de defuncions va ser de 1.516. Aquesta xifra es va més que duplicar les setmanes 13, 14 i 15, amb un pic de 4.169 defuncions en la setmana 14 (del 30 de març al 5 d'abril). En el quart trimestre, el màxim de defuncions setmanals va correspondre a la setmana 45 (del 2 al 8 de novembre) amb 1.669. El nombre mitjà de defuncions diàries va ser de 218. Els dies amb més defuncions van ser el 30 (653 defuncions) i el 31 de març (643 defuncions).

Per sexe, l'any 2020 es van registrar 39.828 defuncions d'homes i 39.956 de

dones. La distribució de les defuncions per edats presenta una forta concentració en les edats de 85 anys o més (39.299 defuncions), que van representar gairebé la meitat (49,3%) del total de defuncions. En comparació amb l'any anterior, el major augment de defuncions va correspondre a les edats de 70 anys o més (25,5%), mentre que les defuncions de menors de 30 anys van disminuir el 2,3%. Pel que fa als grups d'edat de 30 a 49 anys i de 50 a 69 anys, les defuncions van augmentar el 7,1% i el 18,1% respectivament.

Segons el lloc de la defunció, la meitat es van produir en centres hospitalaris (50,5%), seguit dels domicilis particulars (22,5%) i de les residències sociosanitàries (21,8%).

La variació dels decessos, poble per poble

Municipi	Defuncions 2019	Defuncions 2020	Diferència total 2019-2020	Diferència en %
BAGES				
Aguilar de Segarra	1	5	4	400,00
Artés	61	81	20	32,79
Avinyó	34	34	0	0,00
Balsareny	34	50	16	47,06
Callús	24	31	7	29,17
Cardona	70	98	28	40,00
Castellbell i el Vilar	37	45	8	21,62
Castellfollit del Boix	4	4	0	0,00
Castellgalí	24	36	12	50,00
Castellnou de Bages	8	6	-2	-25,00
Fonollosa	10	11	1	10,00
Galà	3	5	2	66,67
Manresa	700	958	258	36,86
Marganell	2	5	3	150,00
Monistrol de Montserrat	26	37	11	42,31
Mura	0	1	1	---
Navarxes	55	115	60	109,09
Navàs	76	77	1	1,32
Pont de Vilomara	25	35	10	40,00
Rajadell	3	10	7	233,33
Sallent	66	112	46	69,70
Sant Feliu Sasserra	5	9	4	80,00
Sant Fruitós de Bages	61	79	18	29,51
Sant Joan de Vilatorrada	84	126	42	50,00
Sant Mateu de Bages	12	7	-5	-41,67
Sant Salvador de Guardiola	25	37	12	48,00
Sant Vicenç de Castellet	89	118	29	32,58
Santpedor	64	103	39	60,94
Súria	90	102	12	13,33
Talamanca	0	1	1	---
TOTAL	1.693	2.338	645	38,10
BERGUEDÀ				
Avià	22	33	11	50,00
Bagà	19	53	34	178,95
Berga	193	234	41	21,24
Borredà	1	5	4	400,00
Capolat	1	2	1	100,00
Casseres	26	19	-7	-26,92
Castell de l'Areny	0	0	0	---
Castellar de n'Hug	1	4	3	300,00
Castellar del Riu	1	4	3	300,00
Cercs	16	21	5	31,25
Espunyola	4	3	-1	-25,00
Fígols	1	3	2	200,00
Gironella	61	73	12	19,67
Gisclareny	0	0	0	---
Gósol	5	2	-3	-60,00
Guardiola de Berguedà	6	14	8	133,33
Montclar	2	1	-1	-50,00
Montmajor	7	9	2	28,57
Nou de Berguedà	2	2	0	0,00
Olvan	8	12	4	50,00
Pobla de Lillet	24	33	9	37,50
Puig-reig	93	83	-10	-10,75
Quar	0	1	1	---
Sagàs	1	1	0	0,00
Saldes	1	2	1	100,00
Sant Jaume de Frontanyà	0	1	1	---
Sant Julià de Cerdanyola	6	4	-2	-33,33
Santa Maria de Merlès	4	2	-2	-50,00
Vallcebre	4	1	-3	-75,00
Vilada	8	12	4	50,00
Viver i Serrateix	2	3	1	50,00
TOTAL	519	637	118	22,74
CERDANYA				
Alp	11	12	1	9,09
Bellver de Cerdanya	23	24	1	4,35
Bolvir	1	4	3	300,00
Das	1	0	-1	-100,00
Fontanals de Cerdanya	1	4	3	300,00
Ger	5	4	-1	-20,00
Guis de Cerdanya	2	4	2	100,00
Isòvol	3	2	-1	-33,33
Lles de Cerdanya	2	6	4	200,00
Llívia	9	18	9	100,00
Meranges	1	0	-1	-100,00
Montellà i Martinet	3	9	6	200,00
Prats i Sansor	1	1	0	0,00
Pruïllans	4	2	-2	-50,00
Puigcerdà	92	107	15	16,30
Riu de Cerdanya	0	0	0	---
Urús	0	4	4	---
TOTAL	159	201	42	26,42

Font: Idescat

Municipi	Defuncions 2019	Defuncions 2020	Diferència total 2019-2020	Diferència en %
MOIANÈS				
Calders	9	9	0	0,00
Castellcir	12	12	0	0,00
Castellterçol	47	50	3	6,38
Collsuspina	2	1	-1	-50,00
Estany	6	16	10	166,67
Granera	1	0	-1	-100,00
Moià	55	72	17	30,91
Monistrol de Calders	11	7	-4	-36,36
Sant Quirze Safaja	3	6	3	100,00
Santa Maria d'Oló	14	10	-4	-28,57
TOTAL	160	183	23	14,38
SOLSONÈS				
Castellar de la Ribera	1	4	3	300,00
Clarana de Cardener	1	0	-1	-100,00
Cornel·la de Llobregat	1	3	2	200,00
Gulxers	1	1	0	0,00
Lladurs	3	3	0	0,00
Llobera	3	2	-1	-33,33
Molsosa	2	2	0	0,00
Naves	4	7	3	75,00
Oden	1	4	3	300,00
Olius	9	3	-6	-66,67
Pinell de Solsonès	2	0	-2	-100,00
Pinós	2	3	1	50,00
Riner	1	0	-1	-100,00
Sant Llorenç de Morunys	18	20	2	11,11
Solsona	94	119	25	26,60
TOTAL	143	171	28	19,58
ANOIA				
Argençola	2	3	1	50,00
Bellprat	3	0	-3	-100,00
Bruc	16	11	-5	-31,25
Cabrera d'Anoia	15	9	-6	-40,00
Calaf	31	51	20	64,52
Calonge de Segarra	3	4	1	33,33
Capellades	68	77	9	13,24
Carme	4	6	2	50,00
Castellolí de Riubregós	0	3	3	---
Castellolí	7	6	-1	-14,29
Copons	2	3	1	50,00
Hostalets de Pierola	19	43	24	126,32
Igualada	406	476	70	17,24
Jorba	3	10	7	233,33
Llacuna	12	10	-2	-16,67
Masquefa	57	72	15	26,32
Montmaneu	1	1	0	0,00
Odena	33	30	-3	-9,09
Orpi	1	1	0	0,00
Piera	157	172	15	9,55
Pobla de Claramunt	15	26	11	73,33
Prats de Rei	7	4	-3	-42,86
Pujalt	4	3	-1	-25,00
Rubió	1	2	1	100,00
Sant Martí de Tous	7	15	8	114,29
Sant Martí Sesgueioles	3	7	4	133,33
Sant Pere Sallavina	2	3	1	50,00
Santa Margarida de Montbui	74	145	71	95,95
Santa Maria de Miralles	1	2	1	100,00
Torre de Claramunt	19	37	18	94,74
Vallbona d'Anoia	12	17	5	41,67
Veciana	0	1	1	---
Vilanova del Camí	99	152	53	53,54
TOTAL	1.084	1.402	318	29,34
ALT URGELL				
Alàs i Cerc	4	2	-2	-50,00
Arseüel	0	1	1	---
Bassegoda	4	3	-1	-25,00
Cabó	3	2	-1	-33,33
Cava	1	1	0	0,00
Coll de Nargó	9	12	3	33,33
Estamariu	1	1	0	0,00
Fígols i Alinyà	7	1	-6	-85,71
Josa i Tulkén	1	2	1	100,00
Montferrer i Castellbò	7	8	1	14,29
Oliana	30	35	5	16,67
Organyà	14	16	2	14,29
Peramola	4	10	6	150,00
Pont de Bar	3	3	0	0,00
Ribera d'Urgell	8	10	2	25,00
Seu d'Urgell	123	167	44	35,77
Valls d'Aguiar	5	3	-2	-40,00
Valls de Valira	4	6	2	50,00
Vansa i Fornols	4	2	-2	-50,00
TOTAL	232	285	53	22,84

INFOGRAFIA / REGIÓ7